

Hoe beïnvloedt de scheiding de advisering rond strafrechtelijke of civielrechtelijke plaatsing?

Drs. R. Simmering
Gedragsdeskundige, Raad voor de
Kinderbescherming Utrecht

Hoe beïnvloedt de scheiding de advisering rond strafrechtelijke of civielrechtelijke plaatsing?

- Positie van de Raad voor de Kinderbescherming
- Juridische en pedagogische gronden voor uithuisplaatsing
- Juridische en pedagogische gronden voor jeugddetentie en PIJ-maatregel
- Praktijkdilemma's
- Welke afweging vindt er plaats?
- Conclusie: Veranderingen voor de advisering door de Raad

Positie Raad voor de Kinderbescherming

Missie: De Raad voor de Kinderbescherming komt op voor de rechten van het kind, van wie de ontwikkeling en opvoeding worden bedreigd. De Raad scheidt voorwaarden om die bedreiging op te heffen of te voorkomen. De Raad doet onderzoek, adviseert in juridische procedures en kan maatregelen of sancties voorstellen.

Uitvoering: Rekwesterende en adviserende instantie met betrekking tot ontwikkeling en opvoeding van kinderen in een juridisch kader

- Civielrechtelijk (ondertoezichtstelling, voogdij)
- Strafrechtelijk (proces-verbaal, in verzekeringstelling)
- Gezag en Omgang
- Aanvullende taken

Positie Raad voor de Kinderbescherming

Rekwestrering en advisering: Aan de Kinderrechter (civiel en straf)

Onderzoek

- Gesprekken met belanghebbenden en betrokkenen
- Informanten benaderen
- eventueel nader persoonlijkheidsonderzoek (intern of extern)
- multidisciplinaire besluitvorming
- Casusoverleg en casusregie

Juridische en pedagogische gronden voor uithuisplaatsing in het kader van de ondertoezichtstelling

Juridisch:

Open of halfopen uithuisplaatsing: Uithuisplaatsing noodzakelijk voor verzorging en opvoeding minderjarige

Gesloten uithuisplaatsing: Jeugdige heeft ernstige opgroei- of opvoedingsproblemen die zijn ontwikkeling naar volwassenheid ernstig belemmeren en die maken dat opneming en verblijf noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de jeugdige zich aan de zorg die hij nodig heeft zal onttrekken of daaraan door anderen zal worden onttrokken.

Pedagogisch:

- Ontwikkeling van het kind wordt ernstig bedreigd
- Ambulante hulp heeft onvoldoende effect / komt niet van de grond
- Thuissituatie biedt onvoldoende passende zorg en /of veiligheid (draaglast/draagkracht)
- Er is geen andere mogelijkheid meer om de kinderen passende zorg te bieden

Juridische en pedagogische gronden voor jeugddetentie

Juridisch:

Voor 12 tot en met 15 jarigen: max. 12 maanden

Voor 16 tot en met 17 jarigen: max. 24 maanden

Pedagogisch:

- Ernst van het feit rechtvaardigt jeugddetentie (“zwaardere zaken”)
- Overtreden schorsingsvoorwaarden of bij tenuitvoerlegging voorwaardelijke straf
- Veelpleger

Juridische en pedagogische gronden voor Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen (PIJ):

Een jeugdige kan in een inrichting geplaatst worden voor

- misdrijven waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten
- indien de veiligheid van personen of goederen dit eist en
- de maatregel in het belang is van de verdere ontwikkeling van de verdachte (art. 77s Sr)

- De maatregel wordt voor 2 jaar opgelegd. In geval van geweld kan deze worden verlengd tot maximaal 4 jaar.

Indien tevens sprake is van een *gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestvermogens* kan de duur tot maximaal 6 jaar worden verlengd.

Vereist: dubbel persoonlijkheidsonderzoek waarin PIJ-advies wordt gegeven

Praktijkvoorbeelden

- 1) **Tom, 16 jaar**: Reden onderzoek: Openlijke geweldpleging/ bedreiging. Thuis veel gedragsproblemen, buitenshuis vaak contact met overlastgevende groep, ouders pedagogisch onmachtig.
- 2) **Yassine, 17 jaar**: Reden onderzoek: Beschermingsonderzoek en persoonlijkheidsonderzoek vanwege mislukken “Maatregel Hulp en Steun”. Vaak verdacht van strafbare feiten, weinig veroordelingen. Politie is onrust en overlast zat. 2 jongere broers en 1 oudere broer ook vaak in beeld bij de politie.
- 3) **Melanie, 15 jaar**: Reden onderzoek: “beschermingsonderzoek in verband met ernstig schoolverzuim (na melding leerplicht)” Ook zorgen om oudere jongens met wie ze omgaat, seksueel wervend gedrag.

Welke afweging vindt er plaats?

- Hoe ontwikkelt deze jongere zich?
- Hoe is de opvoedingssituatie?
- Welke hulp is er al geweest voor de jongere en/of het gezin?
- Wat zijn de risico- en de protectieve factoren?
- Wat is er nodig om de situatie te veranderen/verbeteren?
- Welke bescherming is er nodig?

Dilemma's

- Wat is *de beste hulp*?
- Is een uithuisplaatsing *goede* hulp?
- Wat is straffen en wat is behandelen?
- Wat verwachten we van de jeugdgevangenis?
- 18 jaar en dan?
- Hoe gaat de overplaatsing van straf naar civiel?

Afwegingen bij de praktijkvoorbeelden

1) Tom, 16 jaar: Reden onderzoek: Openlijke geweldpleging/
bedreiging.

Afweging: Heeft civielrechtelijk ingrijpen de voorkeur boven strafrechtelijk ingrijpen?

2) Yassine, 17 jaar: Reden onderzoek: Beschermingsonderzoek en persoonlijkheidsonderzoek vanwege mislukken "Maatregel Hulp en Steun".

Afweging: Komt deze jongen in aanmerking voor een PIJ-maatregel? Hoe zit het met zijn leeftijd?

3) Melanie, 15 jaar: Reden onderzoek: "beschermingsonderzoek in verband met ernstig schoolverzuim (na melding leerplicht)"

Afweging: Is er sprake van een loverboy, moet zij tegen zichzelf beschermd worden?

Veranderingen voor de advisering van de Raad

- Duidelijke scheiding voor kwetsbare groepen
- Duidelijkheid over de koers van een gesloten instelling geeft beter passende zorg, voor specifieke doelgroepen.
- Nieuwe focus op bestaand “twee sporen” beleid bij jeugd: civiel recht en strafrecht: Advisering hierop aansluiten.

Nieuwe vragen:

- Oude wijn in nieuwe zakken?
- Jongeren in het “schemergebied”: straffen; behandelen of allebei?
- Blijft de advisering (te) afhankelijk van praktische zaken, in plaats van wat is het beste voor het kind?
- Wat doen de wachtlijsten en waar gaat het geld naartoe?